

rettigelse til at kalde Præster i hans Riger, medens det er vitterligt, at, skjøndt Menighedernes Valgret ikke har været længe i den evangelisk-lutheriske Kirke her i Danmark, saa har der ialtsald tidligere altid været flere Veie, ad hvilke man kunde komme ind i Folkekirkens Tjeneste, og derved en Mulighed for, at modfatte Retninger frit kunde komme tilorde i den, uden at føle sig trykkede af den Censformighed, der altid maa fremkomme, naar det ubetinget er lagt i en eneste Autoritets Haand. Naar der altsaa paa den ene Side med Hensyn til Kirkens indre Tilstand igennem en Kirkecom-mission af den antydede Beskaffenhed kunde forberedes en Vorkaffelse af Afstilligt, der trykker dens Tjenere under Embedets Gjærning med indsnævrende Vaand, og paa den anden Side med Hensyn til udvortes Forhold, i hvis Behandling Rigsdagen nødvendigen vil have at tage Deel, kunde forelægges en saadan Forsamling og i den overveies Forslag om at knytte de enkelte Led af den danske Folkekirke, de enkelte Menigheder paa en ganske anderledes levende Maade, end for Tiden Tilfældet er, til den og dens Indhold, navnlig ogsaa ved at staffe Menighederne hver især Andeel i Besættelsen af de Præstefald, som blive ledige iblandt dem: saa er det min Overbeviisning, at man da ganske rigtig tillige vil komme til paa en langt lettere og for de enkelte Tilfælde mere tilfredsstillende Maade i et langt videre Omfang at kunne indrømme ogsaa det, som ikkun foreløbigt og forberedelsesviis er søgt indrømmet ved den Lov, jeg i dette Dieblif har den Ære at forelægge og anbefale det høie Thing.

Det skal saaledes kun være min Bøn, at man vil betragte dette Lovforslag, ikke som et Forsøg paa at affpise en Begjæring eller at afvise en Bevægelse og saa dermed slutte af og sige: nu er det Anliggende færbdigt, — men som et Pant paa og en Indledning til en op-rigtig og sammenhængende Stræben for Folkekirkens tilfredsstillende Udvikling. Og i den Forbindelse tillader jeg mig, — uden i fjerneste Maade at ville komme i Berøring med, endstige indirecete at gribe ind i den Strid, der har været ført i mange Aar, og paa mange Maader om en Kirkeforfatnings Tilveiebringelse, —

dette hele Forhold og Spørgsmaal uberørt, at anmode om det høie Things og Danmarks Rigsdags Bisald til de to Ting. Først for det foreliggende Udcast som nødvendig foreløbig Ordning. Dernæst i sin Tid for den antydede Foranstaltning, der gaaer ud paa, at det ikke skal være eller blive en enkelt Mand ganske alene, der forelægger en Samling af Forslag, der behøves til Folkekirkens Udvikling som evangelisk-lutherisk og som Folkekirke, men at disse Forslag forud maae kunne blive bearbejdede i en Kreds, hvis Kyndighed baade som Medlemmer af Menighederne, erfarne og prøvede ogsaa i kirkelige og kristelige Kampe, og som Medlemmer af Geisligheden eller forøvrigt theologisk dannede, kunde støtte og styrke ham og bidrage til Sammenhæng og Følgerigtighed i, hvad der saa enkeltviis efterhaanden kan vedtages og stadfæstes. Og det er mit Haab, hvadenten jeg længe forinden kommer til at hvile paa Assistent-kirkegaarden, hvorhen mit første Skridt ved Overtagelsen af Ministeriet var — til den Grav, hvor ogsaa jeg tør vente at finde Plads —, eller jeg skal leve blandt mit Folk nogle Aar endnu, at Forandringerne, der lade sig forudsæe, i Folkekirkens Forhold ikke maae komme til at fremtræde som løsrevne Enkeltheder, men i en saadan Sammenhæng og Forbindelse, at det kan være vitterligt for Kongen, for Regjeringen, for Danmarks Rigsdag og for Danmarks Folk, hvor der med det Enkelte sthyres hen, efter hvilket Maal, inden hvilke Grændser, ved hvilke Midler.

Jeg skal hermed anbefale Udcastet til velvillig Overveielse af det høie Thing og tillade mig at overrække den høitærede Formand det.

Formanden: Exemplarer af Lovforslaget ville blive omdeelte.

Det næste Nummer paa Dagsordenen — under 4 — var:

Marineministeren forelægger:

- a) Udcast til Lov om Søværnets Ordning;
- b) Udcast til Lov om Lønninger m. v. ved Søværnet;